

KOPANY (19) *part praet pass impf i pf*

part (18), *sb f* (1) [w funkcji *n-loc*]. *impf* (8), *pf* (1) [aspekt tylko w znac. 1.].

kopany (14), **kopan** (4), kopany *a.* kopan (1).

o jasne; w formie niezłożonej a pochylone, w pozostałych formach a jasne.

sg m N kopany (5), kopân (1); ~ (*attrib*) -any (3); ~ (*praed*) -any *FalZioł* (2), -ân (1) *Mącz.* ♦ *f N* kopaná (1), kopan(a) (1). ♦ *G* Kopan(e)j (1). ♦ *sg n N* (*praed*) kopano (3). ♦ *pl N subst* kopan(e) (1). ♦ *G* kopanych (4). ♦ *A subst* kopané (2).

Sł stp s.v. kopać, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVII w.

1. *Ryty, drążony w ziemi przy pomocy odpowiedniego narzędzia* (9) : Fodiri, Być kopan. *Mącz* 132c.

Przysłowie: Bo y domá/ á w murzech w ktorých mieřzkamy/ wielkie doły bywáią kopáne zdrowiu y máiętnořciam náłzem [*Et domi quidem ac intra moenia, quae inhabitamus, insidiae multae struuntur vitae bonisque nostris*] *ModrzBaz* 101v.

a. *pf O rzece: uregulowany* (1) : Szkárpáwá byłtra wřzytkiey wiłły głowá/ Nurt lámorodny/ kopána záś owá Nieřie do Gdańlká náłżę ořiminę/ W cudzą kráinę. *KlonFlis* H.

b. *Wydobywany, wygrzebywany z ziemi; fossilis Mącz, Cn; fossitius Cn* (6) : zimie kopany ma być then korzeń/ á przez czáły rok może być chowany. *FalZioł* I 97b; w ten czas ma być kopana Piwonija dgdy [!] kxiężycz z chodzi: przed ořtatnią kwadrą. *FalZioł* V 43v, I 10c, 54a, III 5a; *Fossilis*, Co bywa kopano/ Wykopány/ wybrány *Mącz* 132c.

2. *W funkcji przymiotnika: związany z uprawą roli* (9) :

Zestawienie: »pręt kopany« = *jednostka miary powierzchni różnej wielkości w różnych stronach Polski* [szyk 6 : 3] (9) : Kwádratowy Pręt/ ieřt řztuká plácu/ pułófmá łokćią/ máiąc ná dłużá y ná řzérzą. Tę řztukę tákowá/ Miernicy w Mázowřzu zowá Pręt kopány: á to zřąd/ iř ludzie pořpolićie ná tákowe Pręty zwykli náymowáć/ kiedy co kopáć dawáią. *GrzepGeom* I3v; W Polřzce zowá Pólko/ á w Mázowřzu Pręt kopány: áczći Pręt kopány tóř ieřt co y Pólko. *GrzepGeom* K4, I3v, I4 [2 r.], I4v [3 r.].

3. *n-loc Miejscowość:* »Kopana« (1) : Iako oczyecz nash nyegdy Ian Szaleski skopaney nye wszyal dwvdzyestu kop *ZapWar* 1532 nr 2541.

Synonimy: 2. *polko*, »pręt kwadratowy«, »pręt mazowiecki«.

Cf **KOPAC**